Utdypende begrunnelse for anbefaling av tildelingsmodell for tilskudd til frivilligsentraler fra Tromøy frivilligsentral:

Departementets beskrivelse og vurdering av modell 1

I modell 1 vil satsen per frivillighetssentral bestemmes ut fra den totale rammen og antallet frivillighetssentraler med samme tilskudd til alle. Fordelingen skjer etter samme prinsipp som før 2017 og ordningen er godt kjent blant frivillighetssentralene. Ulempe ved ordningen er at ved etableringen av nye sentraler må enten satsen settes ned, eller rammen for ordningen økes. En slik mekanisme kan føre til press på ordningen.

Kommentar fra Tromøy frivillighetssentral:

Så vidt vi har skjønt, har den nyvalgte regjeringen en sterk interesse av å skape bedre boforhold i alle landets kommuner. Frivillighetssentralene utgjør helt klart et godt verktøy for dette. Da må regjeringen ta høyde for en økning av rammen for tilskuddet, dersom tallet på frivillighetssentraler øker.

Departementets beskrivelse og vurdering av modell 4

Departementet vurderer det slik at modell 4 innebærer større endringer enn modell 1, men gir en likere fordeling og økt lokalt handlingsrom. Den innebærer at det skal gis en minstesats til alle kommuner med minst én frivillighetssentral. Den skal dekke utgifter til én sentral. Resten av rammen skal fordeles likt etter innbyggertall. Det argumenteres med at denne måten å fordele på gir en likere fordeling av tilskudd per innbygger, men fortsatt sikrer et tilbud om frivillighetssentral i alle kommuner.

Det argumenteres for at modellen gir kommunene større handlingsrom til å prioritere bruken av midlene ut ifra lokale forutsetninger og behov. Endringene vil også gjøre det mulig å bygge opp litt større enheter med et mer solid fagmiljø. En fordeling som legger opp til at det kun er økonomi til en ansatt per sentral er sårbart for utskiftinger og kan begrense muligheten til å jobbe bredt. En effektiv frivillighetssentral kan noen steder kreve flere ressurser med ulik kompetanse. Det vesentlige er å legge til rette for frivillighetssentraler som kan stimulere til frivillig innsats, være åpne møteplasser for befolkningen og være et bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor.

Kommentar fra Tromøy frivillighetssentral:

I prinsippet innebærer også denne modellen at en vekst i antallet frivillighetssentraler vil føre til redusert tilskudd til antallet allerede eksisterende frivillighetssentraler.

Arendal kommune har ca. 45 000 innbyggere og bærer fortsatt sterkt preg av å være en sammenslått kommune med relativt stor avstand mellom de gamle kommunesentrene. Per i dag har kommunen fire frivillighetssentraler, en i sentrum, en på Eydehavn, en på Tromøy og en på Hisøy. De har utviklet forskjellige aktivitets- og tilbudsprofiler som er tilpasset behovene i deres nærmiljøer. De har også lokaler som utgjør lavterskel møteplasser for innbyggerne. Med lavterskel menes at de kan nås til fots og at de har aktivitetstilbud som ikke krever annet enn oppmøte fra deltakerne. Aktivitetene gjennomføres i sentralenes lokaler av lag, foreninger og sentralene selv.

Dersom sentralene blir slått sammen og sentralisert, vil terskelen for å oppsøke dem bli høyere. Da vil de bli mindre åpne møteplasser for befolkningen. Deltakelse i aktiviteter vil kreve transport, kollektiv eller privat, kreve høyere tidsbruk og planlegging og eventuelle parkeringsgebyrer. Bruker man kollektiv transport, vil aktiviteter på kveldstid bli påvirket av et relativt dårlig kollektivtilbud.

Departementets beskrivelse av formålet med den nye forskriften

I høringsnotatet står det at formålet med den nye forskriften for tilskudd til frivillighetssentraler er å skape gode og forutsigbare rammevilkår for frivillighetssentraler slik at de kan stimulere til frivillig innsats, være åpne møteplasser for befolkningen og være et bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor. Departementet ønsker også å gi økt lokalt handlingsrom og mer ansvar til kommunene for hvordan målene skal nås.

Kommentar fra Tromøy frivillighetssentral:

Det kan være en motsetning mellom å skape gode og forutsigbare rammevilkår for frivillighetssentralene og å gi kommunene større handlingsrom og ansvar. Dersom kommunene har dårlig økonomi, hvilket mange kommuner nå har, kan det bli fristende å slå sammen frivillighetssentraler for å spare penger. I Arendal vil da sentralenes nærhet til innbyggerne bli svekket. Møteplassene vil bli mindre åpne.

Departementet om lokale behov

Kunnskap om lokale behov er nøkkelen for å lykkes som frivillighetssentral.

Kommentar fra Tromøy frivillighetssentral:

Hvor skal denne kunnskapen komme fra? Den kan komme fra sentralens ansatte og styremedlemmer. Den kan også komme fra «folk flest», men det forutsetter uformelle, men likevel faste møteplasser (som egne lokaler) og nærhet til sentralens brukere. Aktuell og relevant informasjon om lokale behov krever derfor et godt lokalt nettverk. Da bør frivillighetssentralene være nære og lavterskel.

Sluttkommentar fra Tromøy frivillighetssentral om valg av tildelingsmodell

Til syvende og sist dreier valget mellom modell 1 og 4 seg om et valg mellom nære og lavterskel frivillighetssentraler på den ene siden (modell 1) og mer sentraliserte, profesjonaliserte og «effektive» sentraler på den andre siden (modell 4). Tromøy frivillighetssentral mener nærhet og lavterskel er forutsetninger for å kunne stimulere til deltakelse i frivillige aktiviteter.

Derfor anbefaler vi departementet å gå for modell 1.